

MEMO VAN DE PORTEFEUILLEHOUDER

Bestemd voor : Gemeenteraad Diemen
Van : Wethouder Marian Everhardt
Steller(s) : Denise Roos onder begeleiding van Fay Heijmeijer en Colla Scavenius
Betreft : Toelichting project 'Taal op school'
Datum : 21 april 2023

Aanleiding

Op grond van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) ontvangen alle gemeentes middelen. Deze worden ingezet om inwoners te stimuleren om hun basisvaardigheden te ontwikkelen. Het gaat daarbij om vaardigheden op de gebieden taal, rekenen-wiskunde en burgerschap. Sinds 2020 is de aanpak van laaggeletterdheid verschoven van een landelijke aanpak naar een gemeentelijke aanpak. Eind 2024 wordt gemeentes gevraagd om een regierol op zich te nemen in de aanpak van laaggeletterdheid. Gemeente Diemen werkt samen met de regiogemeentes in Groot-Amsterdam aan het Meerjarig Regionaal Programma Laaggeletterdheid 2020-2024. Daarnaast is landelijk het project Gemeentelijke Gezinsaanpak opgezet, om ervoor te zorgen dat minder ouders laaggeletterdheid doorgeven aan hun kinderen. In het coalitieakkoord 'Diemen met elkaar en voor elkaar 2022-2026' is vastgesteld dat Diemen een gezinsaanpak opzet rondom laaggeletterdheid en dat taallessen zo dicht mogelijk bij de inwoner worden gefaciliteerd. Daarbij wordt gezocht naar mogelijkheden om lessen te organiseren op scholen, in buurthuizen en bibliotheken. Voor de gemeente Diemen heeft een stagiaire van de master *Nederlands als tweede taal en meertaligheid* aan de UvA onder begeleiding een eerste pilot in Diemen opgezet. Deze gaat binnenkort van start en dit wordt 'Taal op school' genoemd.

In dit memo wordt toegelicht wat het project inhoudt, waar we nu staan, wat de eerste bevindingen uit de praktijk zijn en hoe er een vervolg aan dit project gegeven kan worden.

Doelstellingen van 'Taal op school'

De doelstellingen van 'Taal op school' zijn het vergroten van de ouderbetrokkenheid en het verkleinen van de kansenongelijkheid in het onderwijs. Het vergroten van de taalvaardigheid is een middel om beide doelen te bewerkstelligen. We zien dat de zorg voor kinderen soms een belemmering kan zijn om taallessen te volgen. Door taallessen op school tijdens schooltijd te geven, nemen we deze barrière weg. De lessen zijn erop gericht om de ouderbetrokkenheid vergroten, bijvoorbeeld door samen met de deelnemers brieven van school door te nemen. Een positief bijeffect is dat de ouders die deelnemen aan het traject een sociaal netwerk opbouwen.

Doelgroep van 'Taal op school'

Laaggeletterde ouders geven vaak een lage taalvaardigheid door aan hun kinderen, omdat hun kinderen tijdens de opvoeding minder taalaanbod krijgen. Dit vergroot de kansenongelijkheid in het onderwijs en met 'Taal op school' zetten we door middel van taal in op de aanpak van deze ongelijkheid.

Dit traject is opgezet voor ouders die binnen de WEB-doelgroep vallen (d.w.z. 18+, niet-inburgeringsplichtig en woonachtig in Diemen). Wanneer geïnteresseerde ouders zich aanmelden, worden ze door de WEB-consulent in Diemen gescreend om na te gaan of de desbetreffende deelnemer aan de eisen van de WEB voldoet.

Vorm en inhoud van de lessen

Een 'Taal op school'-traject duurt 11 weken, met twee keer in de week een les van tweeënhalf uur. Taalschool Sagènn verzorgt de lessen, in overeenstemming met de gemaakte afspraken van de aanbesteding van regiogemeente Groot-Amsterdam. In de ene les zal het vergroten van de taalvaardigheid van de deelnemers centraal staan en de inhoud van de andere les is ouderbetrokkenheid. De school bepaalt de specifieke inhoud van deze lessen, gebaseerd op de ervaringen van de school.

'Taal op school' bij de Ark

De Ark is de eerste basisschool waar 'Taal op school' start in Diemen. Om bekendheid te creëren is er een wervingsactie geweest die is gecoördineerd door de gemeente. Daarbij is gebruik gemaakt van posters en flyers en zijn de leerkrachten van de school ingezet als sleutelfiguren. Bij de werving van de ouders is ingezet op ouders waarvan hun kind in de onderbouw zit. Dit heeft geleid tot 27 aanmeldingen. Omdat dit enkel de ouders van de onderbouw betreft, is het aannemelijk dat er in Diemen meer vraag is naar deze vorm van onderwijs. We zien dus dat dit een goede manier is om anderstalige ouders te bereiken.

Vervolg van 'Taal op school'

In de afgelopen maanden zijn er meerdere oriënterende gesprekken gevoerd met een aantal basisscholen. Uit de gesprekken is gebleken dat er de wens is om 'Taal op school' ook aan te bieden bij het Atelier en de Octopus. De plannen zijn om voor de zomervakantie van 2023 een wervingsactie op te zetten, zodat er in september 2023 gestart kan worden met lessen. De wervingsactie zal een soortgelijke omvang en vorm hebben als de wervingsactie die heeft plaatsgevonden op de Ark.

Evaluatie

Bij één van de laatste taallessen zal de WEB-consulent van de gemeente Diemen aanwezig zijn. Hij zal inventariseren hoe deelnemers de lessen ervaren hebben en wat hen ervan heeft overtuigd om deel te nemen aan deze lessen, zodat we in de toekomst nog succesvoller kunnen werven en beter kunnen inspelen op de behoeftes van de doelgroep. Daarnaast zullen de afspraken die bij aanvang van het traject gemaakt zijn met betrekking tot de inhoud van het lesprogramma geëvalueerd worden met de docent en de deelnemers.

In de toekomst wil de gemeente dat de scholen en de taalaanbieder zelf kartrekker worden voor 'Taal op school'. De scholen zijn in samenwerking met de taalaanbieder verantwoordelijk voor de werving van de ouders, de gemeente zal een adviserende rol aannemen.